

(1657)

Nro.

208.

DZIENNIK

Patryotycznych i Polityków w Lwowie.

Dnia 12go Września 1796_a

Gazety.

NIEMCY.

Rapport wojenny.

Po ostatnich doniesieniach armie Cesar-
skie mało zmieniły dawne stanowiska. Hr.
Wurmser nieprzeście czynić przygoto-
wań do zaślonyenia *Tyrolu*, i po spędze-
niu diwizyi *Jenerala Latour* za rzekę
Lech, dla zabezpieczenia północney czę-
ści *Tyrolu*, oładził cieśniny gór *Ebren-*
wald, *Laithasch Scharnitz*, przesmyki
na dolinach *Aachen* i *Branderberg*, tu-
dzież

Q 9

(1658)

dzień wzmocnił garnizonem fortecę *Kufstein*, i inne poczynił urządzenia potrzebne.

Feld: *Kray* donosi teraz ponieśioną swą stratę w utarczce dnia 20. Sierpnia pod *Wolfringen*. Ta wynosi w ubitych do 38. ludzi; w rannych składa się z 2. Podpółkownik: z 4. officyerów i 224. *gemeinów*; w niedoliczonych z 58. głów.

Z *Drezna* pod 19. Sierpnia. Pomykanie się zwycięskiego oręża armii *Francuskiej*, niewprawia nas już w żadną bojaźń, gdyż za pośrednictwem Dworu *Berlin*: *Kommandanci Republikańscy* wydali rozkazy, aby ich woyska nie wkroczały i niewybierały żadnych kontrybucyi ani rekwizycyi z krajów *Saskich*. Mimo to póki zatwierdzenie, albo ratyfikacya neutralności cyrkułu *Saskiego* przez Rząd *Francuski* nie nastąpi, uzbrajania ciągle się dział będą, i *Xiążę Elektor* nieprześtaie dotąd wysyłać liczną artyleryą na granice.

Spływ cudzoziemców wszelkiego rodzaju, z *Niderlandów*, *Frankfurtu* i t. d. a osobliwie emigrantów *Xięży Francuskich*, od posunięcia się *Republikanów* aż do granic wyższej *Saxonii*, jest tu nad-

nadzwyczajny. W oberżach miasta trudno się już dla nacisku mieścić podróżnym; tuteysza Rzymisko-Katolicka Kaplica dzień i noc zapchana jest nabożnymi zakonnikami rozmaitego gatunku i farby, a przed każdym ołtarzem od świtu samego ciągle msze od nich czytane bywają. Każdy duchowny od Dworu naszego ma na dzień wyznaczoney iatmużny 48 groszy Polskich.

Ponieważ na dzień ieden w samey Kaplicy dworskiej odprawia się pospolicie do 180. mszy; ztąd można sobie wnieść iaka liczba cudzoziemców musi się tu znaydować. Nic nadto by się nie powiedziało, choćby liczbę Xieży i zakonnic od mieściaca weszłych do Saxonii rachowało się tysiącami: gdyż na końcu trzeciego tygodnia od pokazania się tych pielgrzymów, przeszło 600. ięło się kiiia wędrownego ztąd do Szłońska i Polski. Na Paszporcie każdego emigranta, czyli Xieźdza, czyli świeckiego, wyrażono, iż nad trzy dni niepowinien zabawić na iednym mieyscu. Skoro ten termin upłynie, Zwierzchność mieyscowa ma rozkaz, w przypadku oporu, użyć sił woyskowych.

Mię-

(1660)

Mięzkańcy Drezdeńscy okazali wiele ludzkości niešťczęśliwym tym tułaczom.

Z *Berlina* dnia 23. *Sierpnia*. Nadzwyczajny Kommissarz Angielski Pan *Hammond* ieszcze tu bawi; sądzą, że ztąd poiedzie także do *Wiednia*. Jego negocyacye mają rzeczywiscie tyczyć się pokoju. — Xiążę *Jabłonoski* przyiechał tu z *Drezna*.

Z *Szwabii* dnia 18. *Sierpnia*. Rozbroienie woysk naszego Cyrkułu następującym sposobem się odbyło: na odgłos zawartego zawieszenia oręża Jeneral Ar: *Stein* kazał kontyniensowi *Würtemberskiemu* udać się natychmiast do *Stuttgart*, *Badeński* zaś został się ieszcze przy armii Cefarskiej. Ze zaś Margrabia *Badeński* w roku przeszłym nie mieźał się do oporu, iaki czynił Cyrkuł *Szwabski*, gdy chciano wyciągać kontyniens z swych granic; dla tego nalegał Arcy - Xiążę *Karol*, aby iego woyska teraz nieodrywały się od Cefarskich. Margrabia odrzucił tę propozycyą, poczym otoczył dnia 29. p. m. *Feld: Fröblich* wszystkie woyska *Szwabskie*, i odebrał im oręź. Z początku namawiano rozbroionych, aby przyięli służbę w armii *Austryakiej*, ale
gdy

(1661)

gdz znalaziono mało w nich ochoty, dano im passy do domu. W 6. dni potym odebrano Kawaleryi konie i broń całą.

Jenerał *Desaix*, który kommanderuje prawym skrzydłem armii Francuskiej w Szwabii lubo młody, powszechne jednak ma zalety wielkiego Jenerała, i mięszkańcy zawoiowanych krajów chwalią go mocno z ludzkości i grzecznego obeyścia się z niemi. Równe pochwały dają i Kommissarzowi Jenerał: *Martelliere*, który wszędzie zostawia ślady swej sprawiedliwości.

Z *Bamberg*a dnia 16. *Sierpnia*. Armia Francuska, która tu przez 3. dni spoczywała, ma teraz niezwłocznie rozpocząć marsz ku *Ratysbonie*. Od *Direktoryatu Cyrkuła*, równie iak od Kommandanta Francuskiego w naszym mieście *Marcade*, wyszedł rozkaz, aby każdy obywatel żołnierzowi Francuskiemu w kwaterze dawał na obiad supę, leguminę i mięso przy kwarcie piwa, na wieczor potrawę lub pieczenie z sałatą i podobnież kwartę piwa, rano zaś herbatę, kawę, lub piwo z chlebem. Kogo stanie, może się i czym więcey przyśluszyć żołnierzowi. Natomiast każdy gemein
Fran-

Francuski powinien oddać gospodarzowi chleb i inne żywności, które odbiera z magazynu; gdyby się zaś okazało, iż ie przedaie na stronę, podpadnie karze.

Z Frankonii dnia 20. Sierpnia. Między Menem a Labną, nierachując Frankfurtu i wszelkich rekvizycyi, Francuzi kazali teraz całej okolicy złożyć 3,600,000. liwrów. Biskupstwo Fuldeńskie między innemi, ma złożyć 20,000. a Kapituła tamtejsza 30,000. W Hrabstwach i innych dominjach tamtejszego dystryktu wszystkie dochody wzięte zostały w rekvizycyą na wydatki Rzeczypospolitey Francuskiej.

Jenerałowie Francuscy mają teraz nieokryśloną moc do zawierania zawieszenia oręża z poniższemi stanami Rzeczy.

Rozgłoszoną w gazetach tutejszych przed niejakim czasem wieść, iakoby Jenerał *Jourdan* pobit i rozproszył korpus Hr. *Wartenslebena* między *Nürnbergiem* a *Ratysboną*, gdzie miał zdobyć 45. armat, i iakoby z tey okazji pisał do Jenerała Adiantanta, aby żywo pospieszał za nim do *Ratysbony*, gdyż w przypadku spóźnienia, niedoścignie go chyba
w *Wie-*

(1663)

w *Wiedniu*, odwołuje teraz w rzeczonych gazetach Jenerał *Ad: Duttanne*. „ Czy podobna, mówi między innemi, aby officyer armii mógł napisać podobny żart do swego kolegi; przypisywać go zaś Jenerał: *Jourdan*, iest tym bezwstydniejszym fałszerstwem, im roztropność tego męża lepiej iest znana od wszystkich za niezdolną do podobney fanfaronada. „

Nocy zeszley garnizon *Moguncki* i *Kastel* uczynił nową wycieczkę, i przymusił Francuzów do cofnienia się za *Rüsselsheim*. Wyciekli pomkneli się aż do *Hochheim*. Bitwa między stronami bardzo była krwawa. Przeszły Komendant naszego miasta, Jenerał *Darnaud*, przywieziony tu został ranionym z tey bitwy. Inny znaczny officyer ma odstrzeloną rękę. Głoszą, że ten los spotkał Jenerała *Bonnard*, który Komenderuje przy uściu *Menu*. Dziś społadnia cały prawie garnizon Francuski wyciągnął z naszego miasta zabrawszy resztę wielkiego i małego kalibru armat z arsenala.

I u nas Fran: znayduią wybór dosko-
nałych rękodzieł, które zabierają do swego
kraiu. Nie dawno zabrali z Kościoła Ka-
wa-

(1664)

walerow Niemieckich piękny obraz , a teraz wzięli znova w rekwizycyą 3. inne z Katedry tutejszey S. Bartłomieia.

Z *Bryzgowii* dnia 17. *Sierpnia*. Na poddanych *Austryackich* w tych okolicach nienałożono dotąd żadnych kontrybucyi , ale natomiast rekwizycye są niezmiernie. Główną zaś szkodę , jaką ponosić musi kraj ten , rachować można na wiele milionów. Sławny *Schwartz-Wald* , las czarny , do szczętu prawie wycinaią *Republikanie*. Z *Strasburga* przybyło tam wielu cieślów okrętowych , i oficyerów morskich , którzy przeczyszawszy las cały , poznaczyli wszystkie drzewa zdolne na maszty do budowy okrętów. Część tego wyboru już wyciętą została. Na przeprowadzenie tego drzewa do *Renu* , porobiono osobne maszyny. I *Hollandrom* ma się dostać część tych meteryałów.

---

mo
Je
pr
fa
bó
sza
ska
kaz
prz